

ternationale instanser. Hvorfor? Fordi denne sag og hele spørgsmålet om en fremmed magts tilegnelse af et oprindeligt folks historiske og traditionelle landområde fortjener en retfærdig afgørelse ud fra den lærdom, som efterkrigstiden og tiden efter den kolde krig forhåbentlig har givet os. I sidste ende er det ikke kun et mellemværende mellem vore to lande. Sagen har et afgørende internationalt aspekt. Jeg tænker her på lignende sager i Australien og i New Zealand. Andre sager vil utvivlsomt dukke op andre steder i verden, i Syd- og Mellemamerika til eksempel, i det kommende århundrede.

Nu har Inughuit altså kæret dommen til Højesteret. Denne beslutning har efter min opfattelse bund i det simple forhold, at den kontante erstatning i en eller anden form vil forgå, men landet, havet, fangstdyrene og ikke mindst historien bag tvangsflytningen vil aldrig forgå. Den er en del af vores fælles lidelseshistorie, og den vil til alle tider bestå.

Da landsrettens dom forelå, skrev jeg et åbent brev til statsministeren, hvor jeg bl.a. skrev:

»Det vil formentlig ikke forbavse dig, at jeg melder mig i koret blandt dem, som indtrængende vil anmode dig om at foretage en grundig overvejelse omkring den undskyldning fra den danske stat, som Inughuit efter mere end 46 år efter tvangsflytningen stadig ikke har modtaget. Mit råd til dig er endnu en gang: Giv en klar undskyldning til Inughuit og Grønland. Det vil klæde Danmark, det vil klæde rigsfællesskabet, og det vil klæde vor fælles historie.«

Undskyldningen kom: Utoqqatserpugut til Inughuit og til hele Grønland.

Jeg var ikke selv til stede i Qaanaaq, da undskyldningen blev telefonisk overgivet, men jeg kan forestille mig den følelse af lettelse og glæde, hvormed dette ord Utoqqatserpugut har spredt sig blandt Thuleboerne, Inughuit. Hr. statsminister, det var i sandhed en gestus, som er en dansk regering værdig.

Statsministeren siger i samme åndedrag, at regeringen ønsker at se fremad i samarbejdet med Grønland og tilføjer, at vi kan tage ved lære af historien. Vi i Grønland ønsker sandelig også at se fremad i samarbejdet med Danmark.

Imidlertid er historien for os at betragte som et spejl, hvor vi dag for dag, år for år, årtusinde for årtusinde må erkende vor fortid og vor nutid og samtidig se udfordringen for vores fremtid i øjnene.

Strategien for dansk støtte til oprindelige folk, som blev vedtaget af det samlede Folke-

ting i november 1993, har under de første 5 år af FN's årti for oprindelige folk vist sig at være et unikt og væsentligt instrument til fokusering på og støtte til verdens udstødte og fattigste folk. Danmark har sammen med Grønland stået i spidsen for at sætte disse mennesker på den internationale dagsorden bl.a. og primært i FN og i EU.

Ønsker vi, Danmark og Grønland, stadig at være verdens spydspids i solidariteten med andre landes oprindelige folk og deres ufattelige fattigdom og undertrykkelse, er tiden nu kommet til at evaluere og revidere vores politik. Det vil derfor i dette folketingsår foranledige en forespørgselsdebat med det formål at få opdateret vores viden om aktuelle forhold blandt oprindelige folk i forskellige hjørner af verden. Samtidig vil jeg opfordre Folketinget til at medvirke til at gøre det nye årtusinde og det næste århundrede primært lyst og håbefuldt for den del af menneskeheden, der stadig trods teknologiens og industriens evige fremmarch i deres områder altid har gjort deres ypperste for også at leve på naturens præmisser.

Statsministeren brugte en del tid på Færøerne og deres vej imod selvstændighed, suverænitet. Vi er nu i besiddelse af det færøske landsstyres udarbejdede hvidbog, og det er i høj grad interessant læsning for mange af os. Mere tilkommer det ikke mig at sige om den færøske diskussion på nuværende tidspunkt, jf. mine ord i begyndelsen af mit indlæg. Selvstændighed – namminersulivinneq – vi kan også lige så godt begynde at lære det ord namminersulivinneq, for som man vil vide, er det et ord, som vinder større og større indpas i det grønlandske sprog og den grønlandske debat. Vores politiske selvstændighed øges fra år til år, og det var jo netop meningen med hjemmestyrets indførelse for 20 år siden.

Når vore egne børn runder de 20 år, regner vi sædvanligvis med, at de enten er fløjet fra reden eller i det mindste stærkt på vej til det. De etablerer sig, og de søger så vidt muligt at forsure sig selv. De fleste har deres meningers mod, og de accepterer ikke nødvendigvis de normer og holdninger, som de er vokset op med, og heldigvis for det.

Dette billede kunne også bruges på vores land, og det bliver da også brugt i forskellige sammenhænge. Imidlertid er der her stor forskel på et individ og et samfund, måske i særdeleshed et samfund som vort, 56.000 sjæle spredt ud på verdens største ø.